

Narodni list.

Pučki list za politiku i pouku.

„Narod bez narodnosti jest telo bez kosti!“

Za oglašavanje plaća se 10 helera po redku, za više puta po pogodbi.

Oglašivači šalju se na uredništvo lista.

Rukopisi se ne vraćaju. — Nefrankirani listovi se ne primaju.

Br. 20.

Volosko-Opatija u srijedu 15. svibnja 1901.

God. II.

Delovanje našega zastupnika Spinčića va bečkom parlamentu.

Va sednice bečkoga parlamenta od 21. marča 1901. razpravljalo se je o izvješću odbora za podjeljenje podpora raznim provincijam i zemljam.

Tom prilikom govorio je zastupnik Spinčić, da preporučuje vlade predloge za podporu Istre.

Iz Spinčićevoga govora donášamo sljedeće:

Siromašnu Istru taru vele nevolji i nesreći. Na prvem meste su slaba vremena. Va proleću veli mraz, ki već puno let zajedno uništi va nekojeh krajeh Istre svu letinu.

Po leto vlada jakoro po celoj Istre strašna suša, tako da va nekeh krajeh Istre ne daži po tri meseci. Na ta način suša uništi i polja i vinograde.

Ča je ostalo od mraza al od suše više puti uništi tuča, ka ne samo da zame siromašnemu kmetu plod od jednega leta, nego mu uništi loze za više let.

Još pred 20 let počela je v Istre harat filoksera. — Nekem talijanskem občinam kađe se je filoksera pokazala je junta valje dala pomoć za nasadit amerikalnske loze, tako občinam Piran i Izula. Onem občinam pak kađe se je kaenje pokazala filoksera i kađe bi vaju ljudi našega roda i jezika ni htela junta va Poreču dat nikakovu pomoć. Tako se je dogodilo da su vinogradi va Marezigah i na Bodulije posvema propali dokle ni ih puk svojim mukum i prez ničigove pomoći počel prepoređevat. Tu ni ni junta ni država dala nikakove pomoći.

Puno škodi vinogradom v Istre pal i peronospora. — Više nego sve boli na lozah škodi pak istarskemu kmetu vinska klauzola.

V Istre se najme pridela najviše vina. Od vina kega istarski kmet pridela, pokriva trošak za kućne potrebe, plaća danke. Ako kmet ne more prodat vina al ako ga mora prodat jako ceno, on puta nima ni s čem franjki platit. Poradi silne konkurence ku istarskemu vinu dela talijansko, nemore istarski kmet više puti ni prodat ono malo vina ča mu ga je Bog dal al ga pak mora prodat za niš.

Zato bi bilo od vele potrebi da vlada istarskemu kmetu pomore.

Pomoć bi mu se moglo da se v Istre učine kakova dela od obćenite koristi. Tako bi narod ča zaslužil i bilo bi mu pomoženo.

Nekoliko bi vlada morala potrošit za učinit šterni va meste kađe narod nima zdrave pitke vode.

Vrhu tega morala bi vlada regulirat neke potoke i osušit neke bare v Istre. — Tako bi se moralo potrošit nekoliko za regulirat potok Reka va Koparšćine, dolinu Borat-Cerovlje-Nowaki-Pazin kađe usled vode nastaje po leto bol nazvana „malaria“. K temu moralo bi se regulirat potok Brusan mej Pasjakom i Sapjanah, potok Baška morale bi se osušit i vodi Lug i Jezero va občinah Omišalj i Dobrinj. O tem se je već više puti govorilo va ovoj visokoj kuće, već se tri leta to študira nego još se ni počelo niš delat.

„Ja ću radi tega predložiti ovu „resoluciju, Osušenje Luga med Omišljom i Dobrinjom i vode Jezero na „otoke Krk ima se smatrat kako predmet silne potrebe ter se pozivlje a. k. vlada da to delo valje započme.“

Vlada bi mogla pomoć istarskemu kmetu i s tem da daje narodu za prepoređjenje vinograda navlastito va občinah Buzet i Marezige, na Krke, Cres i posvuda kamo se je zavukla filoksera na posudu beći bez fita.

Spomenut ću još da bi vlada mogla pomoć istarskemu narodu i z gradnjami i popravljanjem cest. — Tako bi se moralo učinit jednu cestu kroz selo Kozjane va obćine Materija, kađe je mraz učinil puno škodi.

Jedna cesta morala bi se storit od Ostrovice skroz Artviče, jedna od Podgrada do Mun i od Žejan na Zvonca. (Zastupnik Spinčić je ovde napomenuil još puno drugih cest, ke bi se moralo delat, ke mi pak radi pomanjkanja mesta pušćamo van.)

Zaključujem z opazkum da nam i našoj hervatsko-slovenskoj stranke neka gospoda va Trstu prigovaraju da se brinemo samo za naš jezik va školah i uređeh i da se borimo samo za narodnost.

To je donekle istina zač nam je puno do tega da naš narod očuva svoju narodnost i svoj jezik nego mi smo se svako vreme i svagdere borili i borimo se dandanas i za gospodarske potrebe našega naroda v Istre.

Iz tega govora more prosudit svaki pošten čovek, ki ni još svojga poštenja prodat Talijanu, kako naš Spinčić va bečkom parlamentu za našu Istru dela. On ne počiva ni dan ni noć samo da bi našem istarskemu kmetu pomogal. Takovega čoveka moramo svi poštovat i bit mu zahvalni. Sami talijanski deputati rekli su va Beče da naši ljudi tam o i Spinčić znaju bolje i pame-

tneje delat za narod nego oni. I prava je istina

Njim je samo za to, da budu zibrani za deputata da moru onputa potezat dijete, a za narod ki ih je zibrat briga njih kako za lanjski sneg. — Oni za narod nimaju ni srca ni ljubavi!

Ča je novega po svete?

Austrija. Sjednice va bečkom parlamentu teku do sada prilično mirno. Nego temu miru mi ne verujemo puno. Preved je velik nesklad va našem cesarstve, a da bi se ga moglo tako lahko i brzo na red staviti A ima puli nas i puno gnjilega.

Tako Talijani ne gledaju, nego kako bi nas spravili pod Italiju, a neki Nemci — Panjermani — nastoje iz sveh sila kako bi Austriju dobila Nemačka. Sreća da su po sreće naša braća Slaveni, ki će držat na uzde i Taljane i one Panjermane i tako očuvat našem Presvjetlemu cesaru ono priestoje, ko bi bil četrdeset i osmega leta za siguro zgubil, da nisu valje skočili naši Hrvati i Rusi, ki su složno navallili na neprijatelja i našem cesaru spasili krunu i prestoje.

Naš presvetli cesar biva sada va Gdđolu — va Madjarskoj. — Tamo on pribiva svako leto po nekoliko vremena, jer tako zahtevaju majarski zakoni.

Kako je poznato, svako se leto sastaje nekoliko deputati od bečkoga parlamenta s nekoliko deputati majarskega parlamenta. To su tako zvane delegacije, ke imaju da razpravljaju o skupneh posli, ča ih imaju Austrija i Ungarija zajedno. Te se delegacije sastaju jedno leto va Beče, a drugo va Budapešte.

Ovo leto sastat se se va Beče i to na 20. o. m. Misli se, da će te delegacije obaviti svoji posli negde oko 10. ale pak 12. junja o. l. — Još nije pravo odlučeno, kada će naš cesar va Prag. Nedelju je bil va Gdđolu ministar predsjednik Körber s ministrom železnica Wittekom, pak se drži, da se je ta dan odlučilo vreme putovanja našega cesara va glavni grad Česke.

Francezka. Francezki ministar od marini Lanessan rekao je neki dan prigodom jednega obeda, da Francezka ima sada najbolje puške i najbolji kanuni ki se poznaju Kađa se budu sagradili još neki brodi, ki su odlučeni za ovo leto, Francezka će moć gledat veselo i s pouzdanjem va svoju budućnost.

Španjolska. Ta nesrećna zemlja ne more se nikako smirit. — Još se pravo ne ugasi oganj na jednom meste, a već nastane drugi na drugem meste. Tako je ovi dni bilo strahovitih neredi i nemiri po celem onem dele od Španjolske, ki se zove Katalonja. Katalonci nisu čistega španjolskega plemena. Oni imaju svoj posebni jezik i običaje, ale za sve to neta da znaju Španjolci. Od tuda i ona silna mržnja teh Katalonac protiv Španjolcem.

Najpogibelnije je pak to, da ti Katalonci gledaju, kako bi se dali na stran od Francezke, za to su već i mnogi španjolski foji počeli poticati španjolskega ministra predsjednika Sagasta, neka Katalonje da

oblast da se more va nekeh stvarah sama upravljat.

Međutim va Barcelone, va glavne mesto od Katalonje, kađe su bili najveći neredi vlada sada tako zvano obsadno stanje i guveran je zapovedil, da se svi glavni neminjacji koliko strože kazna.

Turska. Turska uprava od pošti počnila je strašneh zavaji, zato je pošta za Carigrad donekle zapela. Škode od tega imaju Austro-Ugarska, Nemačka, Francezka i Inglezka.

Grčka. Va Grčkoj i drugada se puno piše o sastanku grčkoga kralja Jurja i rumunjskega kralja Carola v Opatije. Taj sastanak da je naperen osobito proti Bugarskoj ka gleda da dobije Macedoniju, va koj je sva sila Bugari. I Grčka da bi rada dobil Macedoniju, pak za to da išće aleancu aliti savez s Rumunjskom.

Reć bi, da su i Grčka i Rumunjska pozabile dva stvari: Prvo: da su koliko Grčka toliko i Rumunjska pomoćnu Ruske zadobile svoju slobodu, a drugo, da ako budu Bugari oteli imet Macedoniju neta poć pitat za permes ni Grčku ni Rumunjsku. Njihov mogućni stric, Rus, ki je do sada toliko za njih storil, za sigurno će se i odsada za njih skrbet.

Transval. Buri neće nikako da popuste. Oni se dapače još i bolje organizuju. Oni ne te ni da čuju o miru, ako ih Inglezni ne siguraju, da će njim domovina ostat slobodna. To je narod to, altroke naši maćiči, ki se Talijanom gnjetu i prodavaju za porcion bakalara.

Kina. O Kini ne znamo niš drugo nego to, da se nijedan ni još pustil tako za nos vuć kako Europa od Kinezi. Brizni beći, ki se tamo troše, a za nikakovu korist.

Dopisi.

Iz Kastva. (Krstić i juntini župani). Krstić se veseli, da nisu bili na drugi dan maja odsudjeni njegovi divi župani s rukavacke Italije i špota glavara i drugih radi nekakovoga fiasca. Glavara Kastavskoga ne boli glava radi špotanja Krstičevoga. — Njemu je drago da ga jedan Krstić špota. Njemu bi žal bilo, da ga jedan Krstić hvali. Našpotal se ga je dosti dosad i to za niš drugo nego zato, zač je on danas po volje puka glavara kastavski.

Mi znamo, da bi Krstić bil najvolel sam postat za pođeštu, no neka čeka dokle se namoć.

Krstić neka pur špota glavara, on se neće na njegovo špotanje ni najmanje ofendit, a Kastavci te sve više svojga glavara radje imet, ča ga bu jedan Krstić više špota! Če doć i Krstiću črni petak, kako ga zasluži svaki izdajica svojeg roda i plemena. Špota novega župana od Matulji a slavi bivše maćje župane, kako da su to sve čisti angjei.

A koliko dan su bili neki njegovi divi župani va peržune, tega Krstić ne spominje. Ako su ti divi župani za ov put franko pasali, neka zahvale junte va Parence, ka se s zakonom igra, kako da ona pod zakon ne spada.

Junta je za skupulat maćjake nezakonito fernala odluku raprežentance, za onem

ča je bila tužna već predana. Ki njim je to javlj? —

Leđo neka znaju mačjaki, da oni nisu župani od komunata kastavskoga, niti će jih komun nikada takove priznat, pak neka se škorin junta sto puti na glavu nastavi; oni te bit samo prosto orudje Talijana za smučenje našega tužnoga naroda, da sam proti rebi pljuva i svoju krv sramoti. Al će i njim doć čini petak i proklinjat će jih svi pošteni ljudi u županijah kada živu, čim se samo ljudi žubude i vide, kamo su jih hteli zapeljati plaćeni smutljivci, da jih tadjincu na milost i nemilost izruče.

Iz Portula. Ja sam Vam obeća, da ću poslat va dični „Narodni list“ jednu ilustraciju od našega „škor pol-testa“. Obećanje je teško dugovanje, pak ako me, da ispunim kaj sam bija objubija.

Do neki dan nisam bija vidija toga drotara, ali „lonci i paćele vezo“, i tako sam zakasujija. Bija sam čuja samo, da je „una perla de jomino“, pak da bih ga moga poznat i bez da ga vidim. Pita sam tolikih, kakov je to jomino i kako bi ga pozna? Jedan čovik ki ga fest pozna mi je rekla: Kako i počem se pozna lav? Ja sam mu odgovorija, da po grive i panžami, ale šampami. Benj, je rekla čovik, naš pol-testa, kako ga V žovete, se pozna po žbornjah. To sam drža u memorijah.

Neki boti idem va Pazin po poslu. Ta zadnji bot ki sam bija, bile su na placi barake. Vidija sam da gre nutri čuda ljudi. Sam pita, kaj je, i su mi rekli, da se vidi, neke beštije, ma da se plati 10 soldi. Sam penša 10 soldi više, 10 manje svedjedo je. I pošla sam.

Nutri je bilo naštivano velikih kapuner od zelesa, a nutri bome strašnih zviru. Oko mi je vuje palo na jednu veliku crnu beštiju. To da je črni medved. Ajme, kad bi zarulija, vaje bi mi se srce stienulo od spazima. Ta medved mi je osta v mermoriju, i kada sam va viažu, vavik mislim na njega. I jopet sam hodija po poslu tamo preko Portula.

Kako sam bija sam, ta blaženi medved mi je bija pred pamet vavik — Dokle sam tako mislija preženta mi se jedan čovik na stazu; Bog mi prošti, zvan sv. krsta, pravi on medved, kega sam vidija va Pazina. — Neke me Bog kaštiga, ako se nisam spazimā na vištu od toga čovika! Ala ja kuraja i napred.

Kad sam priša do njega — sam čuja, kako je zasmurija i okužija luft ali ariju oko sebe, kako bačvetina, ka je ruvinata od mufe ali od berse. Pomislja sam, to će bit naš škor pol-testa, zakaj mi je tako rekla on isti čovik. Nisam se prevarija. Pita sam ljudi, kako mu pak pasa takova b...? Su mi rekli, da la sua dolce metà del „giorno“ i heć čapaju tutte el coraggio“, pak da mu rina u usta rep od jedne velike kuharice, a kad to ni dosta da zameju rep od jedne medle, pak da mu ju kolumaju u grletinu i da mu tako najbrže pasa.

Benj, sada jedan sinceri konšilj Legi. Vranic me uzeta, ako ne bi Legia više fujurici čapala, nego na fulminanti, da biste njega zaprla va jednu veliku gajbu, i da biste stavili aviso:

„Per veder el škor pol-testa mufa se paga solamente 10 soldi!“

Om bot biste mogli zarizdat svoju školu na Livadab, a ono od Družbe biste lahko zatvorili, kako to od srca želj škor mufa e compagnia...

Danaska sam pošla malo na dugo. Ma intanto imate jenu indeju „del nostro mufa“ i kakove mu fanske medijže — davaju — kad voda pasā parapeti. — Drugi bot još nekaj.

Danke arivederš, „amigo mufa“...
Rusa-kapū.

Iz Kaštelira. Na dan sv. Marka imamo u Kašteliru procesiju i to na božje polje kod Vižnada. Tamo idu oni dñi Labinčani. Stara navada je bila, da su oni sa svojom procesijom pasali preko Kaštelira, i u našoj crkvi rekli evanjelje.

To je činija i pop Sekyra. Ali kada je došao oni famos Francić u Labince, su tu staru navadu zapustili i pasali s proce-

sijom dreto gori po cesti. Nana je to bilo čudno, zašto to?

Kasnije smo doznali ovo. Oni su ono lito počeli pivati u crkvi sve in latin. Tako i evanjelje, litanije i druge stvari. Oni su se bojali, da čemo ih tući što pivaju latinski pak za to nisu već pasivali priko Kaštelira, nego gori po ceste.

Oni peraju, da čemo si sporkat ruke š njimi. Lipa roba. Neke si pivaju kako će, a mi čemo kako mi razumimo. Niki dan mi je palo u glavu, zašto su počeli pivati sve latinski.

Morete najprvo znati, da su Labinčani jako dužni Koraci u Motovunu. Nijedan Labinčan ni gospodar od svoje kampanji. To je svakako žalostno. Za to su oni molili dobroga Boga hrvatski, neka njim sve dugo budi kako plati. Kada su videli, da to Bog ne će, da forš hrvatski ne razumi, počeli su moliti Boga latinski, da će ih podar uslišati, i njih dugo platiti.

Ja njim pak sporučujem, da se zaludo trude. Ki je svoju dušu proda vragu, taj se ne more ufati pomoći od Boga. A ki tradji svoju domovinu, ki zataji svoj lipi domaći jezik, ki našim neprijateljem ruke bušiva i njim se klanja, ki kune Boga i Majku Božju taj je vre u vrazjoj liži. Labinčani mole: Orat pro nobis. Ma oni ne oru pro nobis za se, nego oru samo da plate interese od svojih dugi, oni oru za Koraca. To je altroke: orajte pro nobis!

I čuda Kaštelirci je takovih, ki bi stili neke novitadi u naši crkvi. Stili bi da i mi imamo evanjelje i epistolu u latinskom jeziku, da imamo svaku nedilju posle podne latinsku večeraju.

A recite mi imalo po duši, ki to razumi. Sam pokojni biskup Dobrila, Bog mu daj vječnu slavu, je rekla našim starijim: „Za vas ni ono diksit-biksit, to je za kanonike. (I ja peram, da ne pozabe latinski.) A za vas je krunica, letanije Majke Božje i križni put. To je za vas.“

Biskup ki tako govori, to je pravi biskup, to je pravi sluga božji, to je pravi pastir. A naši biskupi? Oni bi rado, da buće u crkvi vse latinski, da ništa nerazumimo.

Forsj peraju, da se lagije spasi, ki u crkvi ništa ne razumi. Bog njim daj pamet a nama zdravije, da se drugi put još vidimo.

Ča piše „teta Jambrožija.“

Zapolne je. Nebo čisto kako i Jambrožijina stomanja, ku je nedelju obukal Duhtor Mudanda nobile de Liziriti. More nagrešpano kako i glava starega Jureta z Lovrana — inšoma dan ni grđ ni lep — nego onako neć srednjega.

Ja i moj prijatelj Kirac smo na lokaradab. Već smo obašli vas Preluk, a nismo čapali ni ščami. Ne te da jedu pak Bog. To nam je sve kriva Berka — jušto smo se morali na nju trefit, kada smo šli lovit. Ah! ona ima jedno oko — ama da nas Bog očuva! Zaludo — ni ščami. Moj prijatelj Kirac se je najzada štufal, dignul je povraz, pak je počel delat nekakovi račani, da koliko bi mu ostalo, kada bi se složil s Blejaniom Batestinom va Lovrane, pak da bi skupa s njim ribu lovit. Zač valja da znate, da je i Blejani z Lovrana Kirac i on ima tratu — i on lovi ribi, kako i naš Kirac od „Narodnega lista“.

A lepo bi to bilo, da se oni dva slože bolje da oni dobivaju nego furešti Čozoti Va to se je vidite zadubal moj prijatelj Kirac, a ja nezajuć ča bim delal, zel sam v ruki zadaju „teta Jambrožiju“, da vidim ča je va njoj napisano. Lovit se već i onako ni moglo, zač i ono malo lokarad, ča je bilo okole nas razbežalo se je samo da je „teta Jambrožija“ pokazala svoju blatnu stomanju i ribam se gnjusij „teta Jambrožija.“

Da i mane, ma ča ću njoj ja. A da mi prevēd ne smrdi nataknul sam ju na osti i počel sam ju čitat.

Kokodrilo. Ni jedno blago vam ne zna finjit suzi onako, kako kokodrilo. On vam za niš plače, on plače kada je njega

volja, zato se i više puti čuju spominjat kokodrlove suze.

Takove kokodrilske suze cural je neki dan i Krstić nad smuču kavaljera Schwarzara. Na drugem mestu našega lista govorimo mi o toj smrti na dugo i široko, a ovde čemo mi spomenut samo neke stvari. Prvo, ki će pisat o jednom mrtvace, valja da to čini lepo i dostojanstveno, baš kako Bog zapoveda. Tako sve one „strele“ ke tom prigodom siplje na Hrvate, ne samo da nisu onde na mestu, nego one hitaju grdu senu na samedga pokojnika, jer ni moguće, da će celi jedan narod mrziti na jednega čoveka, kako to Krstić govori, da su Hrvati mrlzili na pokojnoga Schwarzara, ako im ne bi i ta čovek bil čagoder grdega oprivil.

Za to ki će da izkaže štovanje suprot jednom mrtvacu ne će poč mešat neke stvari ke ne dišu baš najlepše i to toliko više, ča mi dobro znamo, da se je i sam Schwarzar pokajal da je bil va svojoj vreme onako nepravedan proti Hrvatoma.

Drugo: Javljujate Schwarzovu smrt Krstiću ni bilo od potrebi, da se podpisuje, ter svaki zna, da va „teta“ nepiše nijedan drugi ako ne on. Mi znamo da je on to storil za to, da mu familija pokojnoga Schwarzara pošalje ki šolad, ma to ni lepo va ovakovih prilikah.

Treće: Kada bi bil Krstić štimal pokojnoga Schwarzara on ne bi bil smel pisat o njemu va svojoj stomanjčine, ka je tako gnjušna, da se čoveku štumih muti čitat ju. Va liste, va kem je svaka druga beseda: „provaža“, „pozno nero“, „verčina“, „prasac z gubicom namazanom od opatijskega smrada“, „c... per ravano“ itd. itd ni lepo ni pristojno, da stoji napisano ime onega, kega bi se otelo da ljudi barem mrtva poštuju. Zato bi bil Krstić najbolje storil da je mučal ale pak ako je već otel ča nadrašal, mogal je napisat, da su na pokojnoga Schwarzara nagnali železnicu oni Hrvati, ki pišu „Narodni list“. Njigovi mački veruju i veech bedastot — pak bi mu za siguru i to poverovali.

Jedno skromno pitanje: Krstić piše, da mi ne znamo proti njemu niš novega pisat, nego opetovao po stoti put svakovstneh smradneh laži i gnjusobi. Mi ga pak lepo molimo, neka nam on va svojoj štomanjčine napiše barem jednu od takovih laži i gnjusobi, keh smo proti njemu napisali: Ala, vanka s temi laži — pak čemo onput i mi reć svoju. Čekamo do subote.

Jedan skromni odgovor. Duhtor Mudanda pita, da neka mu naši čitatelji povedu malo, da ako se oni va istinu nasladuju čitajuć naš „Narodni list“.

Mi smo ovlaščeni od mnogobrojneh našeh čitatelji, da mu odgovorimo, da oni se va istinu nasladuju čitajuć naš „Nar. list“, osobito pak ako je va njem kakova kuine-dija od stomanji i mudandi od brizne stare Jambrožije. A naši se čitatelji nasladuju i ako je ča kontra Prije, Berke i kontra Mužigam.

Ča čemo no, cosi va il mondo bimba mia, rekli bi brežanski Kalabrezi, ale pak „de gustibus non est disputarijus“, kako bi rekla slavni duhtor Mudanda nobile de Liziriti.

Krstić i naši pomorski kapitani. Bi te verovali? Jedan Krstić se je azardal pisat proti našemu članku „Naši pomorski kapitani.“ Ma da bi ki, ako ne jedan Krstić. I to kako da se on razume! A nevolja ter nevolja! Nego mane je jako drago da je ono nadrašal, almeno su se na onu njegovu trubastariju nasmeli, i ssmi njigovi mački.

Pak znate ča brhije ta slavni Pamalugeto? Da je naša Liburnija lepa i da se ona od te lepoti more hranit i živet. I mi znamo da je naša Liburnija lepa, ali da od te lepoti moru živet i hranit se svi naši ljudi, to more stat samo va tikve od jednega Krstića ma va mejoj nikako. Neki su naši ljudi prodali svoje zemlji i za to su dobili lepeh beci, to je istina, ale

ča bi morda od tega moralo sledit, da je već s tem pomoreno svem našem ljudem ovuda? A koliko ima ljudi ki nisu dobili ni novčića? Koliko ih je kem vas ov novi život va Liburnije ni pernalni ni najmanje koristi? Pak još neć — novac se lahko i brzo potroši — to zna i Krstić, pak bi i tem našem ljudem oni krajevci ča su ih dobili za svoju zemlju brzo odpuhnuili, kada ne bi gledali da još čagod prikoriste.

Nego Krstić ima i za to svoj lek. On govori, da neka ljudi daju decu va vele školi za duhtore itd

I mi smo zato, neka se ljudi uče, neka postanu ugledni i učeni. Ali već ni ti duhtori nisu Bog zna ča. Lepo je to i koristno za celi narod, kada ima duhtori pametneh i učeneh, kako su naši duhtori Laginja, Trinajstići, Fabianić, Stanger, Janežić, Poščić i toliki drugi, ki su na čast i čiku ovoj zemlje, ale mi pitamo, kakovu korist bi imela naša Istra od duhtori, kem moraju drugi kupovat mudandi i stomanji kako ih Jambrožija kupuje Krstića?

Duhtor Mudanda kavaljer od Sala, se je zel i na našega prota Matačića. I grdo se je na njega zel. I on je tako na njega jadan, da bi mu va tem jade rekla onako čagod najgrjegja, ča bi kada mogal nač.

I iskal je i iskal va svojoj pamete (ja da bi ju imal! op. sl.) i našal je neć. I napisal je, da naš Matačić hojeva v Reku „Hrvat“ na puf robu zimat“. I to je sve ča je mogal žbknut proti našega protota. A mi njemu odgovaramo na to ovo: kad bi i to sve istina bila, to ne bi bilo drugo nego velika čast za našega prota, ki ima lepega kredita i v Reke i svagde, zač je to senjal, da ako kada ča zame na veru, da to i poverne. Ale ono ča dela duhtor Mudanda je još više nego sramotno, zač on zinjle stvari na puf sa svem tem da zna već i naprvo, da ih ne će nikada povrnut.

Krstić se je tri puti rodil — on je imel tri materi. Prvi put se je rodil tamo dole va Dalmaciji, od jedne brizne zenke, ka je imela tu grdu pegulu imet ga za sina. Pustimo ju — ona je ne-boga umrla — ona ni kriva da je rodila izdajicu svojega roda. Pak ona ga je na smrtnoj ure proklela.

Druga njegova mat bila je — indovinajte ka? No ću Vam ja povedet. Druga njegova mat bila je — Hrvatska. To nam Krstić sam poveda va „teta Jambrožije“ od 1. febrara god. 1896. Poslušajte! On piše od sebe ovako:

„Eh gospodine moj, da ja nisam bio va trenu iz ticanju svoje žarke ljubavi nasprama nesrećenoj ali vazda miloj mi majci Hrvatskoj, ja bi danas bio zaboravljen odvjetnik na Rieci!“

Tu je jasno kako i beli dan, da Krstićeva druga mat je Hrvatska, i kako nam on sam govori, neka reče da ni akov vredan! ta mu je majka bila „vazda mila...“ Nego on ima još i jednu treću mater, a to je Istra. On Istru vavek zove „mila majčica“, a i va zadnjjoj „teta“ storil njoj je jeduu šepavu pjesmu ku je prozval: „Majki Istri“. Ja ja, — Krstić pjeva i pjesmicke, samo da on kada pjeva ne jaše krilatoga konja Pegazaka ki drugi pjesnici, nego onu šimiju ku ima na Matuljah.

Tako je i ov put učinil, zajahal je šimiju i speval pjesmu: „Majki Istri“. Tu majku on sada jako ljubi. Ni ni čudo — aš mu rendi. Njega je Istra rodila leta 1896. negde v Agust. Svakako v lete — kada je bilo teplo.

Kada je već Istra bila va devetem mesece i kada je već bilo blizu vreme, da će rodit, prišal je duhtor Campitelli, da kako duhtor bude pripravlan pobrat slavnoga čoveka! I svi su bili va veljoj facende. Berka je šila, pleni, Mužgice su na bakerle plele baretice a Jambrožija je pripravljala mudandice i stomanjice. Rojenje je bilo jako težko — Krstić se ni nikako dal vanka od utrobi majke Istra.

Konač kada je Campitelli pokasao takujin z beči — i zazvonil z zlatnem cokin, novorojeni Krtić se je brzo vanka stegnul. Onputa su ga lupo infatšali, podojili i stavili su ga va Berkinu zibel. Nino od Roži ga je zibel i kantale je.

Nauj ni ga, nanaj,
Moju kokošicu —

A Pirija je pleni pral...

Barba Tončić.

Virna ljuba.

(Narodna pjesma iz Barbančine u Istri. Priobio Pavao Spada.)

Ženila se gospa Katarina,
Za Preljpa Jurja gospodina.
Pervu večer, ku ljubu dopelja
Bilo ma je na vojnicu pojti,
Na vojnicu, na tursku granicu.
Govori mu mlada Katarina:
„Boga tebi virni gospodare,
„Kom ostavljaš virnu ljubiciću,
„Ljubiciću, mladu neviesticu?
Odgovara Jure gospodine:
„Ja te ostavljam Zumberu slugi momu.
I on pase sablju brjanicu,
I on sedla konja vinericu,
I on grede junak na vojnicu.“
Još ni Jure grada izhodija
Da je Zumberu Katu zaprosija:
„Ljubi mene gospo Katarina,
„Kako jesi Jurja gospodina!“
Serdito mu Kata odgovara:
„Ne bih toga učinila mlada
„Za obadva crna oka moja
„Ni za grade moji ni Jurjeve.“
Kad je Zumber riči razumija
On odesla konja vinericu,
I on grede Jurju na vojnicu.
Daleko ga Jure ugledao
I još mu je bliže došetao
Ter ovako Zumbera pozdravlja:
„Zdravo da si Zumberu viran sluga
„Jeli zdrava moja virna ljuba?
„Zdrava ti je, bolje da ni zdrava
„Ona nije virna tebi bila
„Nego sve je u dvoru ljubila
„Još i mene Zumbera hotila.“
Kad je Jure riči razumija
On ti vraća vrana konja svoga
I on grede do doma svojega
Z daleka ga Kata ugledala
A još mu je bliže došetala
Serdito njoj Jure odgovara:
„Odstup nazad nevina ljubica
„Sabljom ću ti ja odsići glavu
„Zašto sve si u dvoru ljubila
„I još da si Zumbera hotila?“
„Pusme reći o Juri junate
„Pusme reći jednu do dvi riči!“
A mirno njoj Jure odgovara:
„Reci, Kata, hoćeš i četire!“
Prebeseći gospa Katarina
„U tem našem zlatnem vinogradu
„Medno f' nutri urodilo grozđe
„Zumber ga je htija utrgati
„Ja mu nikad nisam htija dati,
„Na to se je Zumber razjadija,
„I on sedla konja vinericu
„I on grede tebi na vojnicu.“
Kad je Jure riči razumija
U čelo je ljubu poljubija
I on vraća konja vevericu
I on grede Zumberu na vojnicu.
Daleko ga Zumber ugledao,
A još mu je bliže došetao.
Smakne Jure od bedra sabljicu
I odsiće Zumberu glavicu.
Još ta glava mertva odgovara
Tako bilo svakemu junaku,
Koj neviri dela gospodaru.

Domae viesti.

Dolazak Grčkoga kralja Gjurgja v Opatiju. Ponedjeljak na 13. o. m. na 10 ur jutro pripeljal se je v Opatiju na grčekom brode od gneri „Psara“ Njegovo Veličanstvo grčki kralj Gjuro. — Na mulu v Opatije čekali su predstavnički svih oblasti. — Guverner grof Goess i kapitan vitez Scarpa odpejli su se valje na brod, da pozdrave Njegovo Veličanstvo kralja Georgiosa u ime našega cesara. — Okol 11 i pol šli su na brod po-

zdravit kralja, obćinski načelnik, monsignor Zamlić predsjednik Cur-Commissije profesor Dr. Glax, savjetnik kot. suda Dr. Perišić i oberstar Wachter. Najprvega prijel je kralj Grčki našega načelnika Dra A. Stangera, ki ga je u ime obćine najsrdačnije pozdravil i zahvalil mu, da je počastil ovo naše mesto svojem posjetom. — Kralj zahvalil se je na lepom dočeku i čudil se je lepoti naše Opatije. Prilikom dolazka Grčkoga kralja bilo je Volosko i Opatija urešeno zastavama i kod dolazka broda pozdravilo je Njegovo Veličanstvo 21 hitac iz mužari (maskulji). Na opatijskem mulu bilo je sakupljeno puno znatiželjnega sveta.

Za podne pak okol 2 ur i 1/2, šal je Rumunjski kralj Carol pohodit Njegovo Veličanstvo grčkoga kralja na grčki ratni brod „Psara“. — Kad je Rumunjski kralj došal na brod, pozdravila ga je 21 hitac (tir) od kanuna a cela vojska od broda pozdravila ga je gromovitim „urrah“.

Na barkariza dočekal je kralj Georgios rumunjskega kralja, ter se baš srdačno s njim pozdravil. Na krme od broda bila je postavna muzika ka je odsvirala grčku i rumunjsku kraljevku. — Kralj Carol ostal je na brodu do 3 ur. — Grčki kralj odpratil ga je do barkariza, tamo se s njim rukoval i poljubil ga dva put u lice. Dokle su oba kralja stala na barkarize muzika je opet zasvirala rumunjsku i grčku himnu a kanuni stali su pucati. Jedna barka od broda odpejla je kralja Carola na kraj. — Na opatijskom mulu bilo je sakupljeno puno sveta. Malo zatim negde okole 4 ur posjetil je Nj. Velič. grčkoga kralja i Nadvojvoda Josip. Prigodom njegovoga dolazka na brod igrala je muzika „Bože živi“.

Za tim je šal i grčki kralj na kraj, da pohodi rumunjskega kralja va „ville Angioline“. Kralj Carol čekal je svojega visokega gosta na mulu i šal je s njim hoće do „Ville Angioline“. Tamo je grčkoga kralja dočekala Njez. Velič. rumunjska kraljica poznata pjesnikinja Carmen Sylva. Grčki kralj se je tu zadržal prilično vremena, a zatim je šal va „villu Amaliju“ da tamo pohodi Nj. Visost. Velikega Vojvodu od Luksemburga. Več pod samu večer vrnil se je Grčki kralj na svoj brod. Od „Villu Amalije“ do mula peljal se je kralj Juraj spod ruki s Velikom Vojvodinjom od Luksemburga.

To se zna da se je na brode va svo to vreme pucalo s kanuni, da je sve gremelo. Večer pak bila je luminacijom na brode „Psare“. Sveta je bilo puno. Smutnji ni bilo nikakove, zač su na red pazili policajji i c. k. kumisari baron Reinlein i Schmidt.

Iz obćinske sednice na Voloskom-Opatije. — Sobotu na 11. maja zapodne bila je obćinska sednica. Med drugimi stvarji je g. načelnik kod točke „komunikacije predsjedništva“ obć. zastupstvu (raprezentanti) priobčil, da je usled napadanja na g. Janka Podmenik, inspektora obćinske policije, proti istemu povel disciplinarnu istragu. Iz iste proizašlo je, da ni Podmenik obćini niš proneveril ni učinil nikakove škodi nego, da je Coverlizza oštetil obćinu za 6 krun. Stvar da će dakle imet svoj nastavak na sude. Ča se pak tiče pisanja proti Podmeniku radi nekakove palice, da je polag dokumenti ki se nalaze v načelnikovih rukah stvar posvema izmišljena i lažjiva ča će se i na sude dokazati.

Zastupstvo je ovu komunikaciju kako i druge zelo do znanja.

Za razširenje opatijskega mula. Obćinsko zastupstvo zaključilo je jednoglasno, da se učini molbu na pomorsku vladu va Trst da bi razširila opatijski mul i porat ki je već premla za on veli broj vapori i ljudi ki kroz leto prihajaju v Opatiju.

Tarifa za pokopališće v Opatije i na Voloskom. Na obćinskoj sednice od sobote učinilo se je novu tarifu za pokopališća. Odlučilo se je najme po koj ceni i kako će se prodavat zemljišće za grobi i grobnice (tombe). Imenovanje ulica i cesta na Voloskom i v Opatije. Na istoj sednice bil je jednoglasno prihvaćen predlog odbora za imenovanje ulica i cesta va našoj obćini, tako da je svakomu putu i svakoj

ceste bilo dano jedno ime, najviše takovo kakovo imaju od starine.

Novi počastni građanin. Obćinsko zastupstvo je jednoglasno imenovalo g. Barona Reyer počastnim građanom naše obćine. Učinilo se je to za to, jerbo je gosp. baron Reyer obćini daroval njegovu novu cestu, ka pelje na Carol Promenadu.

Za fontanu puli Skrbici. — Prošli mesec učinili su nekoji obćinari iz Skrbici molbu na obćinu da bi ista postavila puli Skrbici jednu fontanu ka je jako potrebna. Gosp. načelnik povedel je na sednice da se on već skoro leto dan pogadja za tu fontanu z društvom od vodovoda nego da isto previše zahteva. To društvo neće nego da se postavi takova fontana na koj teče vavak voda a ne pusti da se postavi fontana na kljné ili meru. Za postaviti fontanu društvo pita 700 fljorini a za vodu paušalno 600 fljorini na leto.

Načelnik je bil na sednice ovlašćen da se još pogadja z društvom i da učini z istem pogodbu za tu fontanu.

Za fabriku leda na Voloskom. Još se je odlučilo na toj sednice prodal gg. Alfredo Wrede i A. Miltz obćinsko zemljišće na punte, kade je bila Skočičeva klesarija, za sagraditi jednu fabriku leda ali samo pod pogodbom da bude uprava fabrike va ovoj obćini. To najme za to, jerbo da je uprava fabrike va Beče ne bi ovle obćina dobivala nikakove adicijonale.

Druge točke dnevnega reda se nisu mogle razpravljat jer je nekoliko obćinskih zastupniki moralo poč. ča, pak nije ostal zakoniti broj. — Opazili smo već više puti da neki obćinski zastupnici ne prihajaju marljivo na obćinske sednice. To ni lepo. Kada se neki da birat za raprezentanta mora i vršit svoju dužnost. — Mi mislimo, da more svaki žertvovat jedno zapodne na mesec za obćinsku sednicu.

Strašna smrt. Utorak dne 7. ov. mj. Okol dvuh ur za podne strla je železnica va Grinjano blizu Trsta kunšljera od gverna Miroslava viteza Schwarz ki je puno let bil kotarski kapetan va Pazine.

Vitez Schwarz bil je ta dan z nekum drugum gospodum iz Trsta na komišijone zaradi trčanskega vodovoda.

Komisija je imela obaviti sveje delo baš blizu železnice. Mimo šini pelje mali putić po kem su gospoda od komišijona hodili, nego buduć je na tem putiče bilo previše blata su na više mesteh hodili po šinah. — Najedan put prišal je proti njim jedan vlak (železnica) po drugeh šinah.

Svi od komišijona skočili su na stran, samo vitez Schwarz ki je bil zadnji, ostal je tamo. Nego va isti hip prišal je drugi vlak po oneh isteh šinah po keh je hodil Schwarz a ov ni imel već vremena skočit na stran. zakvačil ga je cilindar od druge mašini i hitil ga je pod kola prvoga vlaka ki ga je strl. —

Kad su oba vlaka prošla videli su oni od komišijona da vitez Schwarz leži na šinah i valje su pomislili da se je dogodila nesreća. Valje su skočili k njemu, mašine su se zaustavile i svi su pomogli zdignut nesrećnega čoveka ki je bil grdo i smrtuo ranjen.

Železnicom peljali su ga va Trst. Na štacione zahteval je popa ki ga je pomiril z Bogom. Od štaciona peljali su ga va špital kađe su mu duhtori valje amputira'vi (odrezali) desnu nogu. Nego i to ni niš pomoglo. Okol sedme uri večer Miroslav vitez Schwarz je umrl.

Pokojni Schwarz bil je puno let kotarski kapitan va Pazine. Va toj svojoj službe proganjal je na najbrži način naš narod i naš jezik va Pazinšćine, tako da su se naši deputati morali potužit na njega va parlamentu pak je radi tega i bil premešćen va Trst. —

Našem narod va Pazine ostal će va cinoj uspomene. Bog mu prosti! Njega je Bog Svemoguću pozval k sebi na račun a naš narod v Istre je ostal.

I propast i poginut će svi neprijatelji našega dobrega hervatskega i slovenskega naroda v Istre a ta naš narod će Božjom pomoću svat v Istre i napredovat dok bude veka i sveta.

Čudno, ja uprav čudno je kako talijanski foji hvale pokojnega toliko hvale. Po tem se vidi kakov veliki prijatelj njim je moral bit.

Samoubojstvo. Ta prvi petak pred polnem skočil je neki crno obućen gospodinu va reku tamo gore va Salcburge, prihajajuć ravno iz štaciona. Jedan policaj ki je to videl, šal mu je s barkum na pomoć i potle velike muke, odvukal ga je na suho. Kada je pripeljal na policiju, ta nepoznani gospodini je bil jako nemiran i smirov je kričal: Hote po popa, ja ću umret! Kada se pak malo umiril, povedel je, da se zove Jakov Sebeck i da je va Opatije bil posjednik od karoc.

Još je povedel, da je otel samoubojstvo storit zaradi familijarnih neprilika. On da je za to prodal sve karoci, pak da je avakemu od svoje dece dal knjižicu od sparkasi glasaču na 1200 krun i da je od 24. pasanoga meseca ča od Opatije. Od onda da je potrošil 1200 krun, pak najzada da je otel sebe život uzet. Još je rekao, da mu jedan brat ima va Opatije hotel, kegs se je ob ovoj tažnoj stvari valje obznanilo.

N. M. T.

Krtić se jadi na naše Medvediče iz Klane. Kako Krtić nima drugega dela, nego pošteni ljudi sramoti, tako se je sada čapal i našega Antona Medvediča. Nego mi znamo da Anton Medvedič iz Klane je vredni i pravi čovjek, tko god je s njim posla imel nikad ga ne more prehaliti, a drugi Luka Medvedič Surka je najmanje sto puti bolji od onega ki ga je stavil va „teta.“ Pak ča njim „teta“ zamera. Antonu Medvediču govori da je suh, a to je istina, jer čovjek ki se bori da pošteno živi, se nemora debelit kako oni ki na ženu kaću prepisuju, ča ne kumpar Antič, na drugo našem Antonu ne morete niš reć, zač je peržun na Voloskom. A kako se more za Surku pisat, da je on zloglasni čovjek? Mi nismo nikad čuli za njega nikakove zle riči i na gruntovnih knjigah stoji napisano Luka Medvedič, a ne Mare, ča ne kumpare, vi ki tako crnite svoga kumpara, ma Bog dragi vidi pak će prit kaštiga.

Mane se svejedno grdo vidi odgovarat. na onu nesreću krpinu, ma kumparu Antiču ča odgovorit ać se je vilih zbudil od svih sveteh pak mej strah da nazada zaspi zato mu ovo pišem, da bude čital, jur onda će gledat, ma kada nezna drugatije neka mu Bog prosti ja mu prašćam.

A znate vi kumpar Ante da niste vradan da od našega glavara čizme pucate pak kako ga vaša nesrećna pamet opisuje? Smutili ste nebožina onih 15 ljudi nebogeh, ki su neudžni i ki ne poznaju stranke, ma jil ue bite danas ać su ovde, ja mislim da ne čete ju nać. Za sada dosta, ma ako pamet neizberete, ču vam još ku povedat.

Klanjac.

Pohvalno. Pišu nam iz Beršeca: Na vazmeni blagdan pozval je gosp. Skalamera člane kat. gospodarske zadruge iz Beršeca i Martine u obć. sobu u Beršecu da njim razdeli raznega semjenja za vrt i nešto trave i rafje za cepljenje loza, i da se pogovore i odluče dan, kada bi se imele posaditi vočke primljene od g. Tomičića iz Voloskoga predsjednika „kotarske gosp. zadruge“ Opatija. Nekon tega predložil je g. Skalamera sakupljenim, da bi lepo bilo, da bi pul te prigodu ča god sakupili za družbu sv. Cirila i Metod za Istru.

To su svi sa odobravanjem prihvatili i darovali 13 k 70 h i to: Ivan Dujmović Juraj Barković, Valentin Hrelja, Toma Kumičić, gosp. Rajmond Jelusić župnik, Franc Škalamera i Anton Škalamera ovi svi po 1 k. Josip Hrelja-Ostalić, Ivan Jedretić i Toma Belić po 50 helera Gaspar Barković 60 h Ivan Galović Župančić, Jure Belančić Petar Belić, Juraj Barković, Karlo Kumičić i Josip Barković po 40 h. Marko Galović, Andre Hrelja, Gašpar Faračić, Josip Jedretić, Viktor Galović, Andre Franković, Andre Dujmović, Josip Franković, Ivan Šalković, Josip Ratković i Anton Faračić-Kalčina po 20 h. Va istinu pohvalno.

Mačje poštenje. Neki mačji kapo-banda ima duga vruga i pol. Posli mu gređn slabo zač ih malo nastoji nego samo s Krtićem

okole pohajda pak sa trgovci počeli sada iskat svoje i stiskat ga. Ta mačji kapobanda stinal je svoju zakonitu ženu ča pak žive već tri leta z jednum drugum s kojom ima i dece. Pred nekoliko meseci njoj je lepo stori oblagacijom, da njoj je dužan 6 tisuć i 300 krun pak njoj je lepo ta tisuća intavala na celo svoje premoženje. Ne samo to, nego njoj je pred nekoliko dan stori krivu prodaju od svega svojega pokretnoga imetka tako da za pravo sada nima niš. I tako svi ki imaju ča od njega zaprijet dobili su na lakat. To je čisto Krstičeva škola. I on je stori vraga i pol duga pak je sada lepo prisegal, da nima niš i da nisu ni mudande ke nosi njegove. — Va istinu lepa je ta mačja banda. Uprav za narodovat se.

Geobna viest. G. Ante Dukić, učitelj u Kastvu položio je vrlo dobrim uspjehom ispit za njemačke škole. Čestitamo!

Kapitan lke oprošćen. Kapitan Roman Forenpocher, ki je zapovedal „Iku“ kad ju je investil englezki vapore „Tyria“ bil je od rečkoga tribunala odsuđen na 4 meseci zatvora. Druga instancija je bila potvrdila tu Sentencu. Vrhovno sudište va Pešte je pak dignulo obe Sentencije i oprostito kapitana Forenpochera. Branil ga je advokat Erazmo Barčić.

Namjestnik Goess u Voloskom — Opatiji. Prigodom dolaska grčkoga kralja u Opatiju došao je ovamo i namjestnik (gouverner) grof Goess s parobrodnom pomorske vlade „Marquis Baquehem“. Ponedjeljak po podne posjetio je g. namjestnik monsignora Zamlića u Voloskom.

Tu prigodu upotrebio je, da razgleda prošireno groblje u Voloskom te se je pri tom izrazio, da je to groblje sada jako lepo uređeno. Okolo 3 sata po podne istoga due bio je kod namjestnika u audienciji naš nadečnik Dr. A. Stanger te je kod njega bio jedan puni sat.

Odlikovanje Monsignora Zamlića. Bavarski kralj podijelio je Monsignoru Zamliću župnika u Voloskom red sv. Mihovila. Taj je red jedan od najviših bavarskih odlikovanja. Sam križ imade na prednjoj strani sv. Mihovila koji drži maleni štít sa nadpisom „Quis ut deus“ (Tko kao Bog?) a na stražnjoj strani jest na križu nadpis: „Virtuti“ (kreposti). — [Mi se iskreno radujemo tomu odlikovanju Monsignora Zamlića te mu na istom najsrdačnije čestitamo!

Nesreća puli Jušić. Nedjelja na 12. ov. mj. zapadne pelje se je g. Viktor Radici, ki navadno pelje kartu od cigarete iz rečke fabrike a s njim bil je jedan njegov otrok, z jednum kripicom iz Jurdani u Reku. Kada je prišao do prve valutarnice puli Jušić uplašil se je konj od železnice ka je uprav dolazila, udrl je va stranju na ceste i ju razlazi. Gosp. Radici i njegov otrok pali su s kripice, a konj s kripicom udrl je, ravno va zug, ki ga je malo odrinul tako da ga je još svaki vagun od tega zuga udrl.

Skoro bi se bila dogodila još veća nesreća. Gospoda Frane Karlevaris, Alois Dukić i Frane Frlan su baš na stranje nagnjeni bili kad je priletel na stranju poplašeni konj a jedan kus prekinjene strane udrl je g. Karlevarisa va prsa tako silno, da je na ta pal. Za sreću ni ga stanjga teško udrla. G. Radici i njegov otročić nisu tesko udreni, tako da je nadat se da te brzo ozdravet. Z brzovlakom odpeljali su se oba v Reku. — Kripica je sva na kuseh a konj je dobrohmo poškodovan. Jedno i drugo nahaja se puli župana Lipića puli Jušić.

Našim predbrojnikom. Neki se naš predplatnici tuže, da nisu dobili redovito „Narodnaga Lista“. Mi molimo, da ona gospoda ki ga ne primu a su platili predplatu reklamiraju na uredništvo. Reklamacija ne košta niš, samo mora bit list otvoren i z vana napisano: Reklamacija.

Krstić i ona pul Turak. Krstić se tuži, da su mu Hrvati storiili neku kambrikulu zaradi one pul Turak, ku on ne pozna a govori da je uprav ružna i puna dece. Govori se da je Krstić prisegal, da ni ono nesretno dete njegovo. Lebarička od Turak nesretna majka deteta, govori, da ča ona deset puti prisegal, da je dete Krstičevo. Muž

ju je zapustil zaradi tega i nju i mnogobrojnu svoju djecu i njim je zlo. Kemu čete sada verovat? Ja verujem Lebaričke, zaš ako je ona po Krstičevu ružna, ni ni on puno lepši od nje.

Krstić je štufr fritaje. Krstić i Nino Rožin došli su Slovaricu (Sotonicu) u Franciše da se malo napiju ala maka. Nakon nekoliko vremena rekao je Nino Krstiću, da neka gredu do Čitalnice, al pak k Tončine. Krstić mu na to odgovori: „Caro Nino, mi smo već do sada par žmulji popili, pak čemo još 2 ale 3 i čemo još zet pinku kruha pak čemo poč opnutu va Baredicu.“

Kad su prišli va Baredicu, Nino mu je rekao: Homo se boćat za jednu fritaju, a Krstić mu na to odgovara: Va ne gren, aš sam već štufr te vražje fritaje.

Krstić lepo s njegovum pinkum pod pazuhom se šće računajuč: Baš je dobro da mu je pul Slovaricu dobili, zaš već nimam ni za kruh, dokle me Campitelli i Pirija ne pomora.

Jouže išće sopoća da ga ki malo pogladi. Va Baredicu je prišal i debeli Jouže Ja mislim, da se doma prenajil jaje, aš se počel rivat kako i oni Kalabrezi Rukovački kada zvonci nose. Ale to mu je velika sreća da se je brzo osnažil doma zaš drugačije po svoj prilike bi bil on večer šal spat va Hotel Virant.

Buholz neće naših fulminanti. Pred par dana došal je g. Buholz va jednu postolariju na Voloskom. Slučajno rad tu jedan, naš mladić s Leprinašćini, ki je imel pred sobom na stolu narodni fulminanti. Buholz mu ih zgrabi i baci u knt i počel ga je špotat. Bilo bi bolje, da g. Buholz pusti naši fulminanti, na mire — naši fulminanti mu nisu još niš storiili, a ni brade mu nisu zapalili.

Još dvi beside Krstiću. Ma bi ote Dr. Fritalja i teta Jambrožija pravjat fandonje, tobože, da je na izulu Vejskoj niko „naše društvo domaće od Krstičeve Sloga“. Pum! ke bomba! A šća te floća! Ja Omišaljski komarac smatram Dr. Krstića sinjom kukavicom ako ne bude imel kuraja prit malo pohodit ovu našu izulu Vejsku, va koj on va svojoj usijanoj glavi vidi toliko svojih pajdaši.

Ma Bog te šentaj, ter te šentaj da ih išćeš s mikrošpokom ne biš našel nijednaga. Znamo mi va Veji, ki je ta Dr. Krstić, on je personificirana laž, jer su svi dopisi kihi od štampa va onoj svojoj gujsnoj škovaceri ku ja zovem i špudariola, ništa drugo nego plod uzrujane Krstičeve fantazije ili halucinacije usled uživanja oneh likvori keh je popil, a još ni patil. Dragi moj zapametite si te, da je žula za vas i vaše šiparje kiselo groždje, jer znate ča ljudi va vejskoj izulu govore, to vam je jedna stara poslovice: — „Da ki narodnost ninja, velika je svinja.“

Z onimi zi Veja
Ni ča imit posla
Jer Vas oni drže
Za velika o. la.

Savet Dr. Krstiću. Kada bude v Reke va Giardino Pubbiko albero di kukanja, na vrhu toga albera ča bit pol dužini stomanj i mudandi. Ala Duhtore, ako se sprite gore čete a maka almeno imit ča obuđ.

O mišaljski komarac. Za družbu sv. Cirila i Metoda nabralo se kod „Tereze“ u Kastvu na majevicu u veselom društvu ovako:

Za spalit „Tetu Jambrožiju“ dao je jedan 1 k., za njezin izlicitirani pepeo utrižilo se 2 k., za izlicitiranu žigicu, kojom se „Jambrožiju“ užgalo 1 k 20 h. Ukupno 4 k 20 h. Novac izručio se mužkoj podružnici u Kastvu.

Kupujte žigice
družbe sv. Cirila i Metoda
za Istru.

Svega po malo.

Va 50 minuti okole sveta. Taj veli put va tako kratko vreme stori je ovi dni jedan telegraf, keha je poslal iz Amerike slavnj Edizon. Ta telegraf je obašal ova mesta: Chicago, Los Angeles, San Francisco, Vancouver, Wenipeg, Montreal, Conso i London Od Londona je ta telegraf frknul preko Lizabona, Gibraltar, Malta, Aleksandrije, Sucea, Bombaya, Madrasa, Singapora, Sangaja Nagasaki i Tokia. Ako bi se ki god otel uverit o istini i mogućnosti tega ča smo mi njim povedeli, neka prova to sam učinit samo valja da zna, da ča ga jedan takov škerc koštati niš manje 152 liri sterlini, to ča reč više od 3600 krun našega novca.

Kako se mere vavek mlado izgledat. Hote pitat onu Amerikanku, ka je londonsega profesora Macdonalda potaknula na to, da njoj tetovira (izreže) na obraze zdravi crveni koluri, samo da njoj se ni trebe vavek žbeletovat. I profesor Macdonald se je va istinu posredilo to delo — i stem je najden način kako ča se moć sačuvat lepa ciera sve do vele starosti. Ala Mužgice, Berka i Jambrožija — dajte se i vi operat, pak čete morda onputa postat koliko simpatičneje.

Bataljun djevojkva u borbi proti Kinezom. U početku nemira va Mandžurskoj bijahu pozvani svi kozaci, koji služahu pod oružjem, a i ostali stanovnici iz Pomurja na vojnu službu, tako, da kod kuće nitko nije ostao, osim staraca i žena. U okrugu blagovješčenskom bijaše položaj postao vrlo kritičnim, jer Kinezi ne prestajahu napadati na ovaj okrug.

Trebalo je dakle da se duž rieke Amura postavi jaka straža. Zapovjednik okruga je izdao javni proglaš na pučanstvo, pozivajući ga, da dobrovoljno stane, tko je bio iole kadar nositi oružje, u redove pobornika, koji bi imali odbijati napade Kineza. Nakon nekoliko dana bijaše se već prijavilo 600 djevojkva. One se obukoše u vojničke odiele, naoružane se dobrim puškama i neobičnom hrabrošću odbijahu nasrtaje kinezkih četa. Za ovakovu požrsvost ruska je vlada nagradila hrabre djevojke, te je 38 od njih odlikovano ratnom medaljom za hrabrost, a osim toga svaka pojedina sa 100 rubalja. „Ruski Invalid“ proglašio je 1. o. m. dotični dekret.

O svakdašnjem životu Pavla Krügera javlja jedan londonski list ovo: Predsjednik Krüger ustaje prilično rano, naime u 6 sati jer je od svoje mladosti navajan, da rano ustaje. Pošto je izpio svoju kafu, čita jedan sat bibliju i puši pipu. U obće on ne puši samo onda, kad pije i jede; pipa je njegova nerazdruživa družica. Iza kako je stari Krüger čitao bibliju, pročitaju mu se pisma i telegraf, koje mu još uvijek u znatnom broju stižu, a zatim sluša, što javljaju razne novine o Burima i o ratu u južnoj Africi. On osobito pazi na to da se pomnjivo pregledaju franzerki listovi, koji su protivni Englezkoj, nije li možda što u njima sadržano proti Englezkom. Što su žešće pisani odnosi članci, tim radostniji je siedi predsjednik. Pošto Krüger ne zna jezika, mora se radi prevoda novinskih odrezaka sasvim osloniti na svoje ljude.

Kad je vrijeme liepo, izveze se Krüger na kolima, koja su urešena transvalskim grbom ili stemom. Prate ga kočijaš i mali sluga u zelenoj livreji, kao u Transvalu. On živi gotovo kao i prije. Od kad su mu oči operirane, Krüger može čitati, te čitajući provodi veći dio svoga vremena. U 8 ili 9 sati legne starac na počinak. Šef transvalčke policije Bredell, sačinjava Krügerovu tjelesnu stražu. On je obvezan, da se brine za njegovu osobnu sigurnost.

Dohodki sv. oca Papi. — [Uzimamo iz jedne talijanske novine slijedeće podatke o dohodkih sv. oca: Sv. otac poseduje veliki Vatikan (veličanstvenu palaču), crkvu sv. Petra i neizbrojenih manjih imanja. Konačno je pobaštinal (redital) 10 milijuni. Poseduje 2 milijarda i 120 milijuni. Ima renditu od 120 milijuni to je deset milijuni na mesec preko 2 milijuna na čedan, 411.000 krun na dan, 17.000 krun na uru, 285 krun na minut

a akero 5 krun na sekunda. Tako, da kad mu jedan put puls zatuče dobije 5 krun. Tu ni još računano ča mu hita Petrov novčić, crkva sv. Antona u Padovi i druge crkvi i manastiri po svete. Kad bi se čovek samo jedan dan mogal va njegovoj kože nađ?

Dohodki Europejskih vladari. Amerikanska novina New-York-Herald piše, da je najbogatiji čovek na sveta milijunar Rockefeller, znameniti „kralj od petrolija“.

Po toj novine svi europejski vladari skupa toliko dohodka (rendite) na leto koliko Rockefeller. Pojedini vladari Europe imaju dohodka na leto:

Car ruski	12,000.000 dolara
Cesar nemški	3,852.000
„ austrijski	3,875.000
Kralj talijanski	2,858.000
„ španjolski	2,000.000
„ englezki	1,925.000

Svi ovi dohodki skupa ne, čine još 30 milijuni dohodka na leto i toliko baš ima Rockefeller.

Dopisnica uredništva.

Danas nismo mogli štampat imena one gospode, ki su nam ča poslali. Bit će drugi put.

Dopisniku u Kringi i drugim: Duge „razgovore“ ne moremo nikako štampat. Molimo, da nam se pošalju lepi a kratki dopisi.

Mali razgovori.

M. Ča je ono neki dan Fritalja govoril z onim grčkim kvartirmajsterom?

J. Nisam mogal niš drugo čut, nego to, da je kvartirmajster rekao: Orajt! i valje je s Fritaljom znaknul nekamo z gora va javoriki.

M. A poč su šli va javoriki?

J. Ja ne znam, samo toliko znam, da je Fritalja onu večer pokazoval Jambrožije jednu grčku munidu.

M. Inšoma Fritalja se zna svakako inžinjat.

I istarska
radionica opanaka

Podpisani preporuča al. p. n. obćinstvu svoje bogato obskrbljeno skladište svake vrsti opanaka, koje rasprodaje na veliko. Naručbe po mjeri izvadaju se točno i solidno.

Umjerene cijene. Bez konkurencije.
Mirko Vukelić
VOLOSKO (Istra).

Slavnom obćinstvu, osobito
**kućevlastnikom i gradjevnim
poduzetnikom**
preporuča se

Jure Hogođin,
Volosko br. 74. Via-a-vis
„Villo Smide“
slikar.

August Halauska, slikar.
Opatija br. 267.

Preporuča se slavnom obćinstvu
za bojadisanje

soba, dekoracije, bojadisanje
drva i za sve što spada u
njegov zanat.

Solidna izradba. — Umjerene cijene.